

PEDAGOGICKÁ INTERVENCE V RANÉM A PŘEDŠKOLNÍM VĚKU U JEDINCŮ S DĚTSKOU MOZKOVOU OBRNOU

Jiří Kantor

OPATŘILOVÁ, D. *Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou*. Brno: MU, 2003. ISBN 80-210-3242-1.

Publikace *Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou* autorky Dagmar Opatřilové patří k nejnověji vydaným odborným titulům, které pojednávají o problematice edukace dětí s dětskou mozkovou obrnou (DMO). Zájemcům o speciální pedagogiku nabízí množství podnětných informací z oblasti somatopedie, zvláště pak se zaměřením na diagnostiku motoriky a včasnou reedukaci motoriky u dětí s raným postižením mozku.

Účelem publikace je, podle slov autorky, poskytnout studentům somatopedie prakticky zaměřený učební materiál, který by usnadnil orientaci v dané problematice a pomohl začínajícím speciálním pedagogům řešit obtíže při speciálně pedagogické diagnostice a následné intervenci. Na závěr každé kapitoly nabízí autorka *shrnutí*, které napomáhá přehlednosti publikace.

Text knihy je rozdělen na čtyři kapitoly. První kapitola se zaměřuje na charakteristiku základních pojmů, mezi které patří terminologie DMO a její jednotlivé formy. Dále definuje a charakterizuje termíny *motorika*, *psychomotorika*, *jemná a hrubá motorika* a další důležité pojmy, které se frekventovaně objevují v následujících kapitolách. Závěr první kapitoly v krátkosti představuje základní formy narušení svalového tonu u centrálních obrn.

Druhá kapitola je věnována problematice mobility a hrubé motoriky. Začíná přehledem motorického vývoje dítěte v prvních letech života a některých aspektů diagnostiky hrubé motoriky. Na následujících stránkách autorka poskytuje bohatý přehled příkladů stimulace hrubé motoriky. Tato témata nejsou po teoretické stránce příliš podrobně zpracována, takže zájemci o podrobnější informace se musí obrátit na jiné studijní texty.

Třetí kapitola knihy pojednává o jemné motorice ve smyslu manipulačních činností. Kapitola kopíruje strukturu předchozí kapitoly, připadá mi však ucelenější a podrobnější. V podkapitole 3.3 *Pedagogická intervence* autorka uvádí krátký, ale výstižný úvod s charakteristikou potíží, postupů a zásad při rozvoji jemné motoriky rukou. Ten pomůže čtenářům snadněji a efektivněji aplikovat navazující příklady stimulace jemné motoriky.

Obsahem poslední čtvrté kapitoly je grafomotorika a kresba dítěte, její vývoj, specifické znaky a metodické zásady rozvoje grafomotorického a kresebného projevu u dětí s DMO. Autorka vychází z tradiční odborné literatury pojednávající o problematice grafomotoriky a kresby u poruch hybnosti (F. Kábele, E. Svobodová, M. Vítková aj.), které doplňuje vlastními zkušenostmi a podněty. Závěr kapitoly je jako v předchozích případech věnován možnostem stimulace.

Praktičnost a konkrétnost, se kterou je publikace napsaná, určitě ve své praxi ocení nejen speciální pedagogové a poradenští pracovníci, ale také další osoby podílející se na péči o dítě s DMO. Text je inspirující – obsahuje nejen přehledné shrnutí dané problematiky, ale také nové podněty a zkušenosti z oblasti pedagogické intervence. Přínos publikace spatřuji především v nabídce konkrétních doporučení pro rozvoj jemné i hrubé motoriky, grafomotoriky a kresby dětí s centrálním postižením motoriky. Rozvoj uvedených oblastí patří u většiny dětí s DMO k základním předpokladům úspěšného nástupu do školy.

Mgr. Jiří Kantor

Katedra speciální pedagogiky

PdF UP v Olomouci, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc